

ომის აგებები

გრაჟის ველა

ვაზეთ დენ-ის სამხედრო მიმომხილველის გ. დიმიტრიევის აზრით აღმოსავლეთ ბრძოლის ველზე გერმანელების მოქმედება გამოწვეულია რუსების შეტევას დამარცხების მიზნით და მიხედვით, თუ რა მიზანი აქვს, ან და რომელ სტრატეგიულ ადგილებსაკენ არის მიმართული რუსეთის მთავარი შტაბის განზრახვა, გერმანელები საპასუხო აქტიურ ოპერაციებს აწარმოებენ. მ. დიმიტრიევი გერმანელებისადმი არ მოიხივს ფართო სტრატეგიულ შეტევას და ჰქვიათ, რომ მოპირდაპირე უფრო მთავარ ადგილებს შეინარჩუნება ანტრეკის სახელდობრ ლეოვ-გალიცის ხაზი. ამ ხაზის დასაფარავლ გერმანელები სამ შინაარსულენით აწარმოებენ შეტევას. ვლადიმერ-კოვალის, მდ. ნარ უკეთ და დონა-ვარტისან. ლეოვის დასაცავად მოპირდაპირე იერიშები მოაქვს მდ. სეროხაზე და ლუცკის მიმართულებით. გალიცის დასაცავად მდ. ნარ-რევიკაზე, სახელდობრ, სოფ. სვისტოლ-ნიკოვან, მიიწვეს და სევენტთან. მდ. ნარ-რევიკაზე დიმიტრიევის აზრით გერმანელებმა უფრო საგრძნობლად გამოასწორეს თავიანთი ხაზი. აქ ისინი უფრო მიუყვანდნენ არიან ვიდრე ვლადიმერ-გალიცის და კოვალის მიმართულებით. რა მნიშვნელობა აქვს დონა-ვარტის დასაცავად შეტევას, ამას მ. დიმიტრიევი არაფერს ამბობს.

ერთს ჩვენ მორიგ წერილში სტრატეგიული მომართობა მოყოლებული კოვალის დონა-ვარტისან, უფრო ხელსაყრელად ვსცანით გერმანელებისათვის. ასეთი გაბეჭდილი აზრი გამოვსთქვით იმიტომ, რომ დღევანდელ გერმანელების ბრძოლას ზურგს უმაგრებს ისეთი საქართველო ბაზები, როგორც არის ქ. კოვლი, ვლადიმერი, ლეოვი, გალიცა და მერე თავით ტყვიანი კარბები. ამ რკინის გზით გადასმულ ადგილებს იმით აქვს დიდი მნიშვნელობა, რომ საშუალება ეძლევა მოპირდაპირე ისარგებლოს, როგორც ვარების გადაყვანისთვის, ისე სამხედრო მასალის მიასწავლად. მასთანვე ეს ქალაქები ძალიან ახლოსაა ბრძოლის ველზე. რუსეთს ახლოსაა ლუცკისა და ტრინოპოლისს მახლობელი ბაზა არ აქვს. უფროა ხელს უშლის დროზე ძალა მიიწველოს და მასალა მიიწოდოს. მთავარი შტაბი იძულებულია ხშირად მრავალი ჯარი დაბანდოს სწორედ იმაღლას, სადაც სრულდებათ საქირო არ არის.

გადაჭრით იმის თქმა, ვითომ გერმანელები დღევანდელ დღეს მხოლოდ გალიც-ლეოვის ხაზის დასაფარავლ მოქმედებდნენ, ძალიან მწილია. სწორედ ის საოპერაციო ბაზები, რომელიც ხე-ვით აღენახნენ, მოპირდაპირე საშუალებას აძლევს ძალიან მალე მოახერხოს ჯარების განაწილება და მთავარი ოპერაციის წარმოება შეუძლებს. მდ. ნარ-რევიკის ბრძოლის ხაზი, რომელიც ზურგს უმაგრებს თავით ლეოვი და მრავალი რკინის გზები, ადვილად შეიძლება მოპირდაპირე გაარღვოს და მაინც შეუძლებელი ისარგებლებს კიდევ იმდენად, რამდენადაც ძალა და უნარი მას საშუალებას მისცემს.

გუშინდელი ოფიციალი დეპეშის ცნობით მდ. ნარ-რევიკაზე გერმანელებს ისევ დაუბრუნებიათ რუსეთის სანგრები და განაგრებულან. სამაგიეროთ დონა-ვარტის სამხრეთით რუსებს ორი მალდობი აუღლიათ.

დობრუჯში კარგა ხნის სინძის შემდეგ მოქმედება განახლდა. აქ ახლა ბრძოლა ორი მიმართულებით სწარმოებენ. ერთი ჩერნოვლის დასავლეთით, ე. ი. მდ. დუნაის მარცხენა ნაპირზე ხიდის სიმაგრეებთან; მეორე გირსოვის და კაცამიკის ხაზით. უკანასკნელ დეპეშების ცნობით მაკენზის ჯარს გირსოვი მიუტოვებდა და უკან დაუხრებია. სამაგიეროდ მაკენზის ჩერნოვლიდან მდ. დუნაი გადაულახავს და მუქერესტის რკინის გზით ვალახიაში შეჭრა განუზრახავს. გუშინდელი ოფიციალი დეპეშის ცნობით რუმინელებს უკან დაუხრებიათ გერმანელები და ბულგარელები და ხიდის სიმაგრეებთან მიუყვანიათ, ნახსენებია იყო, რომ ბრძოლა ახლა სამი ვერსის მანძელზე სწარმოებულა. რა მოხდა მის შემდეგ გადარკვევს რუმინელები დობრუჯში და დაიპყრეს ხიდის ყუიფი თუ არა, ამის შესახებ არავითარი ცნობა არ მოსულა. რაც შეეხება ტრანსილვანიის ბრძოლის ველს აქ კვლავინდებურად სისტემა ბრძოლა სწარმოებენ. მეოთხელებს ეცოდინებათ, რომ შავს ზღვაზე დაიღწა საუკეთესო სამხედრო გემი „იმპერატრიცა მარია“.

ეს უმელებელი დრედნოუტი სულ ახლად ჩაუშვეს წყალში. მის შემდეგ, რაც მან ზღვაში გამოვიდა, ოსმალების თარეშიც მოისპო. „იმპერატრიცა მარია“-ს დაღუპვა დიდი დანაკლისი შავი ზღვის ფლოტისთვის. შეფიქრებულია ამით ოსმალებმა არ იარაღებონ და არ განიზრახონ ზღვაში გამოსვლა. X.

ომის დეპეშები

31 დეკემბრისთვის. შავლას მთაბრძოლის შესახებ. პატრონადი. დასავლეთის ასპარეზი. სკოპიის მიდამოების დასავლეთით ჩვენმა ჯარმა თავდასხმით შეტევა უკანე დიბარუბა ნაწილი გერმანი დაკარგულ სანგრებისა. საღამო ხანზე ბრძოლა დასცხრა. მდ. ნარ-რევიკის აღმოსავლეთით სოფ. ლიპიკა დონაის და სვისტოლის მიდამოებში მოპირდაპირე მედგარი იერიშები მოჰქონდა ჩვენ მიერ დაქურულ ქედებზე, მაგრამ სკოლით და მიმტრით მოვიგერიეთ. მ საათზე მოპირდაპირე მოახერხა ჩვენი ერთ-ერთი პოლკის უკან დახევა, მაგრამ საღამოს 7 საათზე კვლავ გადღვინეთ აღებული თხრილებიდან. ტყარს კარბატეში მტერმა დას. ძემბონის სამხრეთით 4 ვერსზე შეიჭრებოდა, მაგრამ მოვიგერიეთ. ტარტაროვის დასავლეთ მიდამოებში ყუმბარის ნატება იმსხვერპლა ერთი პოლკის დროებითი უფროსი, პოლკოვნიკი პოპლავიცი. დონა-ვარტის სამხრეთით მოპირდაპირე იერიშები მოიტანა ბელგარსა, პოლკოსა და ტრ-დეტის მიდამოებში, მაგრამ სამაგიერო შეტევა და სკოლით შევაჩერეთ.

კავკასიის ასპარეზზე ცვლილება არ მოხდა. რუმინელების ოფიციალი ცნობა. ჩრდილო და ჩრდილო-დასავლეთის ასპარეზი. მოლდავის დასავლეთი საზღვრიდან პრედელამდე ცვლილება არ მოხდა. აღიურის დასავლეთით ბრძოლა გრძელდება. ურუსკისა და ორშოვნიკის არავითარი ცვლილება არ მოხდა.

სამხრეთის ასპარეზი. დუნაის გასწვრივ ზარბაზნების სროლა. მტრის მინიარის კრების, ორი მხვერვაი გემის თანხლებით რაბანის ნავთსადგურსა და ყურევის მიუახლოვდა, მაგრამ ჩვენი ხომლის გამო იძულებული გახდა უკან გაბრუნებულიყო. დობრუჯში ახალი არაფერი მოხდა.

ლონდონი. ლოლიდს ატყობინებენ: დაღუპეს დანიის გემი „გარუბა“, ინგლისისა „კოლატა“ და „მარაგა“, ამერიკისა „კოლუმბიუსი“.

პატრონადი. შავლასის ბრძანებით ფრანსთა მინისტრს დეველა 2 მილიარდი მანეთი ისენსოს საზღვარგარეთ.

ათინა. გერმანიის დესპანმა საბერძნეთის მთავრობას განუცხადა: თუ რაიმე იარაღ და სასროლი მასალა დაეგონათ მოკავშირეებისათვის, გერმანიით ამ საქციელს გერმანიის მთავრობა მოქმედებად ჩასთვლილია.

ათინა. სერბეთის მეფე პეტრე, ფარულად მოვიდა ხალიდიდან ათინაში და „ანგლტერის“ სასტუმროში სერბეთის დესპანთან ერთად ისაუბლა. ორი საათის შემდეგ „სასტუმრო“ დასტავა.

საფრანგეთის სამხედრო მინისტრმა გენერალმა როკმა ათინაში მისვლა გადასდო. იგი 31 დეკემბრისთვის ჩამოვა.

ზოგიერთ წერილებს დამეჯივით ამბობენ, მთავრობა იძულებული გახდება საფრანგეთ-ინგლისის მოთხოვნის დაკმაყოფილებას.

ტაბლაუცი, ბრატოის, პრედელასა და პრაივის ველში ბრძოლა გრძელდება. დარავილაგლის მიდამოებში მტრის იერიში მოვიგერიეთ. აღიურის მარცხენა კიდეზე ბრძოლა გრძელდება ტრეტის და რაკოვიცის სამხრეთით.

სამხრეთის ასპარეზი. დუნაის დასწვრივ ზარბაზნები მედგრად მოქმედებდა. დობრუჯში, ფლოტის დახმარებით, ჩვენ კვლავ ავიღეთ გირსოვი. მტერმა ქალაქი და სოფელი გირსოვი დაწვა და უკან დაიხია.

პატრონი. ნიუ-ორკიდან იტყობინებენ: პრეზიდენტის არჩევნების დროს ვილსონმა მიიღო 269 ხმა, რუსსებო-კანელთა კანდიდატმა 235. 27 ხმა გამოურკვევლია. ვილსონი საკუთარ გემ „ნეფლოუერ“-ზე იმყოფება. მისმა მდივანმა დეპეშით აცნობა არჩევნების შედეგი.

პატრონი. რუმინელების ოფიციალი ცნობა. ჩრდილო და ჩრდილო-დასავლეთის ასპარეზი. მოლდავის დასავლეთი საზღვრიდან პრედელამდე ცვლილება არ მოხდა. აღიურის დასავლეთით ბრძოლა გრძელდება. ურუსკისა და ორშოვნიკის არავითარი ცვლილება არ მოხდა.

სამხრეთის ასპარეზი. დუნაის გასწვრივ ზარბაზნების სროლა. მტრის მინიარის კრების, ორი მხვერვაი გემის თანხლებით რაბანის ნავთსადგურსა და ყურევის მიუახლოვდა, მაგრამ ჩვენი ხომლის გამო იძულებული გახდა უკან გაბრუნებულიყო. დობრუჯში ახალი არაფერი მოხდა.

ლონდონი. ლოლიდს ატყობინებენ: დაღუპეს დანიის გემი „გარუბა“, ინგლისისა „კოლატა“ და „მარაგა“, ამერიკისა „კოლუმბიუსი“.

პატრონადი. შავლასის ბრძანებით ფრანსთა მინისტრს დეველა 2 მილიარდი მანეთი ისენსოს საზღვარგარეთ.

ათინა. გერმანიის დესპანმა საბერძნეთის მთავრობას განუცხადა: თუ რაიმე იარაღ და სასროლი მასალა დაეგონათ მოკავშირეებისათვის, გერმანიით ამ საქციელს გერმანიის მთავრობა მოქმედებად ჩასთვლილია.

ათინა. სერბეთის მეფე პეტრე, ფარულად მოვიდა ხალიდიდან ათინაში და „ანგლტერის“ სასტუმროში სერბეთის დესპანთან ერთად ისაუბლა. ორი საათის შემდეგ „სასტუმრო“ დასტავა.

საფრანგეთის სამხედრო მინისტრმა გენერალმა როკმა ათინაში მისვლა გადასდო. იგი 31 დეკემბრისთვის ჩამოვა.

ზოგიერთ წერილებს დამეჯივით ამბობენ, მთავრობა იძულებული გახდება საფრანგეთ-ინგლისის მოთხოვნის დაკმაყოფილებას.

ლონდონი. ლოლიდს ატყობინებენ: დაღუპეს დანიის გემი „გარუბა“, ინგლისისა „კოლატა“ და „მარაგა“, ამერიკისა „კოლუმბიუსი“.

პატრონადი. შავლასის ბრძანებით ფრანსთა მინისტრს დეველა 2 მილიარდი მანეთი ისენსოს საზღვარგარეთ.

„უტრ. როს.“ თანამშრომელი არ-ლოვი პოლონეთის სამეფოს აღდგენის გამო საგულგნო აზრებს გამოთქვამს. იგი წერს: „რაც ესლა პოლონეთში ხდება, ჩვენი სამაგიეროს მოზღვაა. ჩვენ გვინდა იმპერატორ ალექსანდრეს მიერ ნაანდერძები ზნეობრივი იარაღი, რომელიც გერმანელებს საშუალებას მოუძოზდა დღევანდელი მედგმარობის შექმნისათვის: პოლონეთს ავტონომია ომის წინათვე უნდა მისცემოდა და თუ არ მიეცა, ეს არის უდიდესი ცოდვა პეტროლადის, უდიდესი არა მარტო პოლონეთის მიმართ, არამედ მთელი რუსეთის წინაშე, რადგანაც ეს დიდი პოლიტიკური შეცდომაა, რომელსაც დღევანდელი მომსჯელი სისხლიც ვერ გამოიხსილს. ეს შეცდომა რომ არ ყოფილიყო, არც ეკიდებოდა სისხლი დაიქცეოდა. ესლა იგი ჩვენს თვალწინ გერმანელებმა დაიპყრეს პოლონეთი და ამ სუფოდს „რუსეთიდან განთავისუფლება“. ჩვენ კიდევ დრო გვჭირდება საქმე გამოვიყვარებინა, მთელი რუსეთის გულწრფელი სურვილიც აქვთენ მოისწრაფოდ, მაგრამ აქაც დაივიწყებოთ. რუსეთი იმ დროსაც კი მოესწრა, რომ მტერმა პოლონეთში შემოიღო თვითმართებლობა, გახსნა პოლონეთის უნივერსიტეტი, შექმნა თავისუფალი ცხოვრების პირობები.

ჩვენ დავიგვიანეთ. არ ვიყავით გულწრფელი, სიბრძნე გვეკლდა.

ასის წლის წინად დიპლომატი ფონ-ტიენი ვენის კონგრესზე იმპერატორ ალექსანდრეს ასეთს რჩევას აძლევდა: „პოლონეთს მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართებლობა მიანიჭეთ, კონსტიტუცია არ აღიარებოთ“. ასეთს რჩევას მხოლოდ იმისათვის იძულოდა, რომ გერმანელი იყო. ესლა ამავე აზრს ადგენს რუსეთის სახელმწიფო მოღვაწენი და მათს აზრს უმაღლესს წრეებში უფინ და გასავალი ჰქონდა.

„ნოვ. ვრ.“-ი ამავე საგანზე წერს: გერმანიის და ავსტრიის გამოცხადებული აქტიუ „სურთ შექმნან რაიმე მსგავსება უფლებებისა, რათა პოლონეთის ოლქებიდან ჯარის-კაცები გაიყვანონ პოლონეთის სამეფოსათვის კი არა, პრუსიის სამეფოსათვის, ვინაიდან პოლონეთის მეფე დღესაც კეთილგანცხრომით მეფობს.

თავისუფლების მოყვარული პოლონეთის ხალხი, რომელმაც ორას წლის დაქუცმაცების შემდეგაც მწარე განცდილი შეინარჩუნა თავის ეროვნული სული, თავისი ნებაყოფილობით არ გააკოფს თავს არც პრუსიის, არც რუსიის ხელი უფლებში. ომის დაწყებამდე მან თავისი ნებით რუსეთის ბედს დაუდგინა თავისი ბედიც, ზღვა-სისხლით და ტანჯვა-ვლებით ვანამტკიცა იგი კავშირი.

ნუ თუ პრუსიის მეფის მსახური ბაღავანურის მოტყუებით დაავიწყებს უზომოდ წამებულ ერს დანთხულ სისხლს და ცრემლს!

საბერძნეთის გასაჭირი. „წინ წყალი, უკან მეწყერი“ რომ იტყვიან, სწორედ ასეთ გასაჭირში ჩაყვინეს საბერძნეთი მთავრობა სახელმწიფოებმა, თუმცა არც თუ მოკავშირეთა საქევა უკეთეს პირობებში ბალკანეთზე. ბრძოლის ასპარეზად გადაქცეული საბერძნეთი სცილობს მეომარ სახელმწიფოებს თორი კბლი უჩვენოს, რომ როგორც შეინარჩუნოს თავისი ქერქა, და თავის მიწა-წყალზე მოპირდაპირე გაჩაღებულ ბრძოლას შორიდან უტყვიოს, ნიჭიერობას იჩენს. მაგრამ საბერძნეთის მოავრობის აზრსა და საქციელს არ იზიარებს ნაწილი ბერძნებისა, რომლებიც ვენის უნივერსიტის თაოსნობით სცილობენ საბერძნეთი მოკავშირეებს მიგმროს და ომში ჩაერთოს. უკვირ ვითაც, რომ ვენის უნივერსიტეტი შეადგინა დროებითი მთავრობა, დაზარადა და შეიარაღა თავისი თანამოაზრნი და რამდენიმე კუთხულზე აფუარა თავისი „ეროვნული დროშა“. ამას წინად საქონია აღემატებოდა კერძო პარტიის მანქანა, რომელიც ჯარის ბატალიონი. ამ ბატალიონს გაზღვ გადღეობა კატარინის მცხოვრებელი ჯარი (მთავრობის ეროვნული). მიხდა მათა შორის სისხლის ღვრა. კატარინი ვენის უნივერსიტის ჯარმა დაიპყრა, როგორც ვახუშტის დროს, ვიცი, ბატარინში მეფე კონსტანტინე ოთხი ბატალიონი გაგზავნა ვენის უნივერსიტის მომხრეთა დასაცავად.

საბერძნეთის დღევანდელ მდგამარობას „ბიკ. ველ“-ი სარედაქციო წერილს უძღვს ასეთის სათაურით: „საბერძნეთის რევოლუცია“, სადა წერს: ჩვენს თვალწინ მათა-სისხლის ღვრა დაიწყო. მოკავშირეებისათვის ეს ხელ-ბატარინში მეფე კონსტანტინე ოთხი ბატალიონი გაგზავნა ვენის უნივერსიტის მომხრეთა დასაცავად.

საბერძნეთის დღევანდელ მდგამარობას „ბიკ. ველ“-ი სარედაქციო წერილს უძღვს ასეთის სათაურით: „საბერძნეთის რევოლუცია“, სადა წერს: ჩვენს თვალწინ მათა-სისხლის ღვრა დაიწყო. მოკავშირეებისათვის ეს ხელ-ბატარინში მეფე კონსტანტინე ოთხი ბატალიონი გაგზავნა ვენის უნივერსიტის მომხრეთა დასაცავად.

საბერძნეთის დღევანდელ მდგამარობას „ბიკ. ველ“-ი სარედაქციო წერილს უძღვს ასეთის სათაურით: „საბერძნეთის რევოლუცია“, სადა წერს: ჩვენს თვალწინ მათა-სისხლის ღვრა დაიწყო. მოკავშირეებისათვის ეს ხელ-ბატარინში მეფე კონსტანტინე ოთხი ბატალიონი გაგზავნა ვენის უნივერსიტის მომხრეთა დასაცავად.

საბერძნეთის დღევანდელ მდგამარობას „ბიკ. ველ“-ი სარედაქციო წერილს უძღვს ასეთის სათაურით: „საბერძნეთის რევოლუცია“, სადა წერს: ჩვენს თვალწინ მათა-სისხლის ღვრა დაიწყო. მოკავშირეებისათვის ეს ხელ-ბატარინში მეფე კონსტანტინე ოთხი ბატალიონი გაგზავნა ვენის უნივერსიტის მომხრეთა დასაცავად.

საბერძნეთის დღევანდელ მდგამარობას „ბიკ. ველ“-ი სარედაქციო წერილს უძღვს ასეთის სათაურით: „საბერძნეთის რევოლუცია“, სადა წერს: ჩვენს თვალწინ მათა-სისხლის ღვრა დაიწყო. მოკავშირეებისათვის ეს ხელ-ბატარინში მეფე კონსტანტინე ოთხი ბატალიონი გაგზავნა ვენის უნივერსიტის მომხრეთა დასაცავად.

საბერძნეთის დღევანდელ მდგამარობას „ბიკ. ველ“-ი სარედაქციო წერილს უძღვს ასეთის სათაურით: „საბერძნეთის რევოლუცია“, სადა წერს: ჩვენს თვალწინ მათა-სისხლის ღვრა დაიწყო. მოკავშირეებისათვის ეს ხელ-ბატარინში მეფე კონსტანტინე ოთხი ბატალიონი გაგზავნა ვენის უნივერსიტის მომხრეთა დასაცავად.

რომელიც მათ ბალკანეთში გამოადგებათ. შეუწყნარებულა, რომ მოკავშირეთა ჯარის ზრავით ჩვენს ჯარის იყოს დაბანაკებული და მედმის მუქარას წარმოადგენდეს მისთვის. უკიდურეს შემთხვევაში ვენის უნივერსიტის ჯარი, ხელს უნდა შეუწყოს, წინ გაიმდგაროს თავი ლარისმდე, სადაც მეფე კონსტანტინეს ძლიერი ჯარია დაბანაკებული, თვითონაც ეფხდაფხვს უნდა მიუყვას და ვენის უნივერსიტის დაპყრობილი ადგილებში შევი მოვიკიდოს. ეს ჯარი უფრო ადვილი და მისახერხებელია. მოკავშირეები მეფე კონსტანტინეს ჯარისგან ომში ჩაიყვას როდის მოითხოვონ. ჯერ ერთი, პატარა სახემწიფოს მცირე ჯარს მუდამ მიხედვა, მიუხედავად დასაქმებულობა და საამისო რა წვლილი უნდა შეეტანა მას ამ ადგილებში ვენის უნივერსიტის, ეს ჯარი ისეა გაწრთვნილი და ჩაგონებული გერმანელთა მოტრფივალე ღელსმანისისაგან, რომ ბრძოლის სასწორის გადახრის დროს სულ ადვილად შეუძლიან ლაღი და გადადგომა...

მართალია მეფე კონსტანტინე ბოლო დროს თითქმის დათმობის გზას დაადგა; მოკავშირეებს გადასცა საბერძნეთის ფლოტი, ბერძნების პოლიცია ურანგ ავიტრებს დაუმორჩილა, პირენას და ათინაში ჯარი გადააყვანინა, მაგრამ უმთავრესი კი არ უნდასრულა: ათინად ვენის უნივერსიტის ჯარის ჩასაწრად მიმავალ ავიტრებს და ჯარის კაცებს კვლავ ატუსაღებს, ხოლო ვინც ვინაურად მოასწრებს, სამხედრო პაპისათიდან ჰქვიათ. თესალიიდან ჯარი არ გადასაყვას პელეპონესში და რაც ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია, ლარისში თავმოყრილი დიდხალ ჯარისათვის დამხმარებულ საომარ მასალას და სურსათ-სანოვანებს მოკავშირეებს არ უთმობს.

პრეზიდენტის არჩევნები ამერიკაში. შეერთებულ შტატების პრეზიდენტის არჩევნების გამო ვ. ვლადიმეროვი „დენ“-ში წერს: პრეზიდენტად უკვე იუზი არჩიეს, შტატების პოლიტიკა მთავარი სახელმწიფოთა მიმართ არ შეიცვლება. ეს გასაგებია: მშვიდობიანმა პოლიტიკამ ამერიკის დიდი დღევალი შესძინა. იმ დროს, როდესაც ევროპა სისხლით იწრებოდა, ამერიკა იმის ბაზარს ხელში იგდებს, ადემ-მიცემობას და მრეწველობას ან-ვიტარებს, მიღირდება, ევროპას ავალიანებს და იმეთ ეკონომიკურს და შესაძლოა პოლიტიკურ ბატონობას იზიანებს ევროპაში, რომელსაც ვერავითარი ომი ვერ მისცემდა.

ვილსონისა და იუზის აზრთა სხვა და სხვაობა შინაურ პოლიტიკას ეხება და არა საგარეო პოლიტიკას. არც ვილსონს და არც იუზს არ ესიათვნებათ გერმანიის საქციელი ამერიკის მიმართ, მაგრამ ერთიც და მეორეც ყოველის ღონისძიებით ეცდებიან მტკიცე ნეიტრალიტა დაიკვან და არც ერთს მემარს სახელმწიფოთთან დიპლომატიურად საქმე არ გააშფავონ.

ამერიკის პოლიტიკას ახალი პრეზიდენტის არჩევნები ვერ შესცვლის.

„რუს. ველ.“-ში გოლდენგეზერი ასე ახასიათებს ვილსონსა და იუზს: ვილსონი და იუზი ორნივე კლტების ჩამომავალი არიან, ჩრდილოეთი ირლანდიდან. იუზი მეტად გამჭირვანი, სწრაფად მოსაზრე და გარემოებისათვის ადვილად შეწყობი და მინიანი. ვილსონი ციხას და ჯიუტ ადამიანს მთებულელებს ახდენს. ერთიც და მეორეც სასულიერო წოდებიდან არიან გამოსული. იუზის მამა ბატარისტის პასტორი ყოფილა. ვილსონის მამა კი პრესიტერიანთა ოჯახის წევრი. მთელს ამერიკაში იშვიათად თუ ჰნახავთ ისეთს სხვა პარავენებს, რომელნიც ასე მტკიცე ეწინააღმდეგებოდნენ გარეშე გავლენას, როგორც იუზი და ვილსონია. როდესაც იუზი ნიუ-იორკის გუბერნატორად იყო, ძირიანად მოსპო მეჭრამეობა და ვალენა გარეშეთა, რომლებიც საადმინისტრაციო გამგებებს ხელს ათამაშებდნენ. ვილსონის მომხრე დემოკრატის ლოზუნგი ასეთია: „მან ომიანობას გადაგვარჩინა“.

ვილსონს აირჩიენ პრეზიდენტად თუ იუზს—ეს ამერიკის არჩეულ პოლიტიკურ გზას ვერ შესცვლის. შეერთებულ შტატებში მოერიდებიან სხვის საქმეში ჩარევას, გააძლიერებენ ჯარსა და ფლოტს და სამართლიან სოციალურ კანონმდებლობას დაადგებიან.

პრეზიდენტი იუზი. შეერთებულ შტატების ახლად არჩეული პრეზიდენტი იუზი დაიბადა კლენს-ფელისში (ნიუ-იორკის შტატი) 1862 წ. 11 აპრილს. მისი მამა ბატარისტის მღვდელი იყო.

19 წლის იუზს უნივერსიტეტის დიპლომი მიუღია, ხოლო სამი წლის შემდეგ

დღე 1882 წელს დაქორწინდა ქალიშვილს სკოლა სუფოტედა. იმის შემდეგ 1888 წელს შეერთაჲს ნიუიორკში კარგად ცნობად კარტერის ასული ანტუანეტა. დღეს ორი ქალი ჰყავს და ერთი ვაჟი.

1906 წელს ნიუ-იორკის შტატის გუბერნატორად აირჩიეს. მანამდე კი უნივერსიტეტის პროფესორად იყო. არჩევნებში ხშირად ჰქონია ბრძოლა დემოკრატებთან.

1909 წელს იგი რესპუბლიკანელებმა დიდის უმრავლესობით გაიყვანეს ნიუ-იორკის გუბერნატორად.

გენერალ ვეროს გაფრთხილება. პარიზიდან ე. დიმიტრიევი „რჩგ“-ს დეპეშით ატყობინებს: გენერალი ვერო წერს: ვოს და დამლურის სიმაგრეთან გერმანელების სუსტი თავდაცვა და სწრაფი უკან დახევა შესაძლებელია წასატყუებელი ნერვი იყოს. აღბად ჩვენი შეტევა ჰსურთ, რომ მერე ერთბაშად მედგრად შემოვიტონ. ამისათვის დიდი სიფრთხილე გვმართებს.

რუმინეთი. „რჩგ“-ის ცნობებით, ბულგარელები თურმე შეეცადნენ რუმეტიან დუნაის გალმა გასვლას რუმინეთის მიწა-წყალზე, მაგრამ მალე შეუტყეს და ხელს შეუშლეს.

მავე გაზეთის მიმომხილველი ვლადიმერ-კოვალის ტრანსილვანიაში გერმანელებმა რუმინელებს ძლიერი ბუნებრივი სიმაგრე პრედელის სამხრეთით კლო-ბუცკელს მდლობები წაართვეს. რუმინელებმა სამხრეთისაკენ დაიწვიეს.

გემების გაყვანილება. „დენ“-ის ცნობებით, მას მერე, რაც 1915 წელს გამოიცა კანონი, რომლითაც რუსეთის მენავისნეთ ეკრძალებოდათ გემების გაყვანა უცხოელზე, ერთი გემი ნორვეგიისათვის მიუტანიათ ამ კანონის გამოსვლამდე კი ორი გემი მიუტანიათ იაპონიისათვის.

საპანასპალი სწოვაკი. პოლონეთის აღდგენის გამო გერმანელები პოლონეთისათვის ერთ მალიონ ჯარის შედგენას უქრებენ.

მტკიცე ფასი ახანთაში. პირველ გოგრაფიისთვის ახანთზე მტკიცე ფასი იქმნება დაწვებული—3 მანეთი, ესე იგი, კოლოფი ეღირება 3 კაპეკად, ხოლო გადატანის ფასი მიმატებით—5 კაპეკად.

ტარაპიონის მალმინა. სინოდს გადაუწყვეტია ხელი არ შეახოს ტარაპიონის მიტროპოლიტის ეკლესიურ უფლებათ;

